

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hyvinvoinnin vuosiraportti vuodesta 2025

Ahall 09.03.2026

2271/00.01.02.04/2025

Valmistelija(t) Säde Rytönen, HYTE- ja osallisuus päällikkö, HYTE- ja osallisuuspalveluyksikkö, p. 044 717 6370, sade.rytonen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus

Aluehallitus merkitsee tiedoksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen hyvinvoinnin vuosiraportin vuodesta 2025 ja esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

Ennakkovaikutusten arviointi

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja ennaltaehkäisevä työ tukee taloudellisia ja integraatiovaikutuksia myönteisesti

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 35, kohta 15

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Pohjois-Savon hyvinvoinnin vuosiraportti vuodesta 2025

Esityslistan oheisaineistona:

- Pohjois-Savon hyvinvointisuunnitelma 2025-2029
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2023-2025
- Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma

Sote-järjestämislain mukaisesti (7§ Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021) Pohjois-Savon hyvinvointialueelle on laadittu hyvinvointikertomus (aluevalt 5.5.2025) ja hyvinvointisuunnitelma 2025-2029 (aluevalt 22.12.2025) yhteistyössä alueen kuntien kanssa, toimintasäännön mukaisesti HYTE-neuvottelukunnan johtamana.

Hyvinvointialueen on seurattava asukkaittensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä

toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain (7§ Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021.)

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hyvinvoinnin vuosiraportissa on tarkasteltu hyvinvointisuunnitelmaan kuvattujen hyvinvointitavoitteiden toteutumista hyvinvointisuunnitelmaan kirjattujen seurantamittareiden avulla. Lisäksi on tarkasteltu painopistealueisiin vuonna 2025 tehtyjä toimenpiteitä. Raportissa on esitelty edellä kuvatut asiat painopistealueittain, keskeiset tilastojen valossa tapahtuneet positiiviset ja negatiiviset muutokset väestöryhmittäin sekä toimintaympäristön näkökulmasta. Hyvinvoinnin vuosiraportti sisältää myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman sekä ikääntyneiden toimintakykyä tukevan ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman seurannan ja arvioinnin. Lopuksi on koonti HYTE-kertoimeen vaikuttavista mittareista ja johtopäätökset.

Vuoden 2025 hyvinvoinnin vuosiraportin johtopäätöksenä voidaan todeta, että Pohjois-Savon hyvinvointisuunnitelman 2025-2029 mukaiset toimenpiteet ovat käynnistyneet ja HYTE-työ jatkuu suunnitelman mukaisesti. Hyvinvointisuunnitelman seurantamittareita tarkastellaan ja täydennetään kansallisesti muuttuneiden tai poisjääneiden mittareiden osalta.

Vuonna 2026 Pohjois-Savossa on kiinnitettävä huomiota ertiysesiti:

- osallisuuden vahvistamiseen ottamalla käyttöön vaikuttavia osallistumisen kanavia ja työkaluja palvelujen kehittämisessä
- hyvinvointia ja terveyttä edistävien elintapojen edistämiseen muun muassa yhtenäisen elintapaohjauksen toimintamallin kehittämisellä, hyvinvointivajeriskien systemaattisella tunnistamisella ja niiden mukaan kohdennettujen toimenpiteiden (esim. Verkkopuntari) yhtenäistämällä.
- vanhemmuuden vahvistamiseen esimerkiksi Lapset puheeksi -menetelmän käytöllä
- mielenterveystaitojen vahvistamiseen ottamalla mielenterveys puheeksi ja tunnistetaan mahdollisimman varhain mielenterveyttä haittaavat kehityskulut
- riippuvuuksien ehkäisemiseen vahvistamalla päihteiden puheeksi ottoa ja erityisesti alkoholin riskikäytön tunnistamista ja ohjausta (mini-interventio). Huomioitava uutena nikotiinituotteiden käytön ehkäisy ja nikotiinivieroitus
- väkivallan ja tapaturmien vähentämiseen ottamalla väkivalta puheeksi, kehittämällä palvelupolkua ja edistämällä systemaattisesti kaatumisten ehkäisyä

- HYTE-tiedolla johtamisen, rakenteiden ja yhteneväisten toimintatapojen edistämiseen erityisesti vahvistamalla HYTE-kertoimeen vaikuttavia toimenpiteitä ja systemaattisella kirjaamisella

HYTE-neuvottelukunta on 18.2.2026 kokouksessaan hyväksynyt Pohjois-Savon hyvinvointialueen hyvinvoinnin vuosiraportin vuodesta 2025 ja esittää Pohjois-Savon hyvinvoinnin vuosiraportin tiedoksi aluehallitukselle.